Сборник съдебна практика

РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

4 септември 2025 година*

„Преюдициално запитване — Промишлен дизайн на Общността — Регламент (ЕО) № 6/2002 — Член 8, параграф 3 — Промишлен дизайн, който прави възможно мултиплицирано сглобяване или свързване на взаимно заменяеми продукти в модулна система — Обхват на закрилата, предоставена с такъв промишлен дизайн — Член 10 — Понятието „информиран потребител“— Член 89, параграф 1 — Санкции по искове за нарушение — Особени причини, които позволяват на националния съд да не разпореди мерките, предвидени в тази разпоредба — Нарушение по отношение на частите от конструктор, броят на които е малък спрямо общия брой компоненти на този конструктор“

По дело C-211/24

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 267 ДФЕС от Fővárosi Törvényszék (Будапещенски градски съд, Унгария) с акт от 5 март 2024 г., постъпил в Съда на 18 март 2024 г., в рамките на производство по дело

LEGO A/S

срещу

Pozitív Energiaforrás Kft.

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: C. Lycourgos, председател на състава, S. Rodin, N. Piçarra, O. Spineanu-Matei (докладчик) и N. Fenger, съдии,

генерален адвокат: M. Szpunar,

секретар: A. Calot Escobar,

предвид изложеното в писмената фаза на производството,

като има предвид становищата, представени:

– за LEGO A/S, от Á. György, P. Lukácsi, K. Szamosi, ügyvédek, V. von Bomhard и L. von Gerlach, Rechtsanwälte,

– за Pozitív Energiaforrás Kft., от A. Lendvai, ügyvéd,

* Език на производството: унгарски.

– за унгарското правителство, от M. Z. Fehér и R. Kissné Berta, в качеството на представители,

– за Европейската комисия, от P. Němečková и A. Tokár, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 6 март 2025 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 8, параграф 3, на член 10 и на член 89, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 6/2002 на Съвета от 12 декември 2001 година относно промишления дизайн на Общността (ОВ L 3, 2002 г., стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 13, том 33, стр. 70).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между LEGO A/S (наричано по-нататък „Lego“) и Pozitív Energiaforrás Kft. относно твърдяно нарушаване от последното дружество на два промишлени дизайна на Общността, притежавани от Lego.

Правна уредба

3 Регламент № 6/2002 е изменен с Регламент (ЕС) 2024/2822 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2024 г. (ОВ L 2822, 2024 г., стр. 1). С оглед на датата на настъпване на фактите в основата на спора по главното производство обаче преюдициалното запитване по настоящото дело следва да се разгледа през призмата на първоначалния текст на Регламент № 6/2002.

4 Съображения 7, 10, 11 и 14 от Регламент № 6/2002 гласят:

„(7) Една засилена закрила на промишления дизайн би имала резултат не само за насърчаване на приноса на отделните автори на промишлени дизайни към общото превъзходство Общността в тази област, но и в даването на предимство на иновацията и развитието на новите продукти и инвестирането в тяхното производство.

[…]

(10) Технологичната иновация не следва да бъде възпрепятствана от предоставянето на закрила на промишлен дизайн на особеностите, обусловени изключително от техническа функция. Разбираемо е, че от това не произтича, че даден дизайн трябва да има естетическо качество. Същото се отнася и за взаимозаменяемите функции на продукти от различни производства, т.е. това не би трябвало да попречи на разширяване на закрилата върху дизайни на механичните връзки. Поради това, особеностите на един дизайн, които са изключени от закрила поради тези причини, не трябва да се вземат предвид, при оценката на това дали други особености на този дизайн отговарят на изискванията за закрила.

(11) Механичните съединения на модулни продукти обаче, могат да представляват важен елемент от новаторските особености на модулните продукти и да дадат ценен принос за тяхната търговия, така че би трябвало да се приеме закрила за тях.

[…]

(14) Преценката за наличието на оригиналност на един дизайн следва да се основава на това дали цялостното впечатление, което той създава у информирания потребител се различава ясно от впечатлението, което създава у него корпуса на дизайна, като се вземе предвид естеството на продукта, към който е приложен дизайна или в който същият е включен и по-специално, промишления сектор, който го произвежда и степента на свобода на автора на дизайна при разработването му“.

5 Член 3 („Дефиниции“) от този регламент предвижда:

„По смисъла на настоящия регламент:

а) „промишлен дизайн“ е видимият външен вид на целия продукт или на част от него, определен, по-специално, от особеностите на линиите, контурите, цветовете, формата, строежа и/или материалите на самия продукт и/или орнаментите му;

б) „продукт“ е всяко промишлено или занаятчийско изделие, включително, между другото, части, предназначени за сглобяване в съставен продукт, опаковка, оформление, графични символи или печатни шрифтове, с изключение на компютърни програми;

в) „съставен продукт“ е продукт, съставен от множество компоненти, които могат да се заместват така, че да е възможен демонтирането или повторно сглобяване на продукта“.

6 Съгласно член 4, параграф 1 от посочения регламент:

„Закрилата на промишлен дизайн чрез промишления дизайн на Общността се осигурява в зависимост от това, доколко той е нов и оригинален“.

7 Член 5 („Новост“) от същия регламент гласи:

„1. Промишленият дизайн се счита за нов, ако липсва идентичен промишлен дизайн, който е [разгласен публично]:

а) в случая на нерегистриран промишлен дизайн на Общността, преди датата, на която промишленият дизайн, за който се иска закрила е [разгласен публично] за първи път;

б) в случая на регистриран промишлен дизайн на Общността, преди датата на подаване на заявка за регистрация на промишления дизайн, за който се иска закрила или, ако се претендира за приоритет, преди датата на приоритета.

2. Промишлените дизайните се считат за идентични, когато техните особености се различават само в несъществени детайли“.

8 Член 6 („Оригиналност“) от Регламент № 6/2002 предвижда:

„1. Промишленият дизайн се счита за оригинален, ако общото впечатление, което създава у информирания потребител, се различава от това, което създава върху такъв потребител всеки друг промишлен дизайн, който е разгласен публично:

а) в случая на нерегистриран промишлен дизайн на Общността, преди датата на първото публично разгласяване на промишления дизайн, за който се иска закрила;

б) в случая на регистриран промишлен дизайн на Общността, преди датата на подаване на заявка за регистрация на промишления дизайн, за който се иска закрила или, ако се претендира приоритет, преди датата на приоритета.

2. За да се определи оригиналността, се отчита степента на свобода на автора при разработването на промишления дизайн“.

9 Член 8 („Промишлени дизайни, обусловени от техническата им функция и промишлени дизайни за междинни връзки“) от този регламент гласи:

„1. Промишленият дизайн на Общността не предоставя права върху особеностите на външния изглед на един продукт, които са наложени изключително от техническата му функция.

2. Промишленият дизайн на Общността не се състои от особености на външния изглед на един продукт, които трябва непременно да се възпроизвеждат в точната форма и размери, за да може продуктът, в който е включен или към който се прилага промишленият дизайн, да бъде механически свързан към друг продукт или поставен във, около или в допир до друг продукт, така че и двата продукта да изпълняват функциите си.

3. Независимо от параграф 2, промишленият дизайн на Общността дава права върху промишлен дизайн, отговарящ на определените с членове 5 и 6 условия, чиято цел е да направи възможно мултиплицирано сглобяване или свързване на взаимно заменяеми продукти в модулна система“.

10 Съгласно член 10 („Обхват на закрилата“) от посочения регламент:

„1. Обхватът на закрилата, предоставяна от промишления дизайн на Общността, се разпростира върху всеки промишлен дизайн, който не създава у информирания потребител различно цялостно [впечатление].

2. За да се определи обхвата на закрилата, се отчита степента на свобода на автора на промишления дизайн при разработване на дизайна“.

11 Член 19 („Права, предоставяни от промишления дизайн на Общността“) от същия регламент предвижда в параграфи 1 и 2:

„Регистрираният промишлен дизайн на Общността дава на своя притежател изключителното право да използва и да забранява на всеки друг използването на промишления дизайн, без негово съгласие. Горепосоченото използване обхваща по-специално, създаването, предлагането, разпространението на пазара, вноса, износа или използването на продукт, в

който е включен или към който е приложен промишленият дизайн, или складирането на такъв продукт за тези цели“.

12 Член 89 („Санкции по искове за нарушение“) от Регламент № 6/2002 гласи:

„1. Когато по иск за нарушение или заплаха за нарушение съдът, произнасящ се по промишлените дизайни на Общността установи, че ответникът е нарушил или застрашава да наруши промишлен дизайн на Общността, той разпорежда, освен ако има особени причини да действа по друг начин, следните мерки:

а) мярка, забраняваща на ответника да продължи действията по нарушението или заплахата за нарушение;

б) мярка за изземване на продуктите от нарушението;

в) мярка за изземване на материалите и инструментите, основно послужили за създаването или производството на стоки на нарушение, ако техният собственик е знаел за целта на използване на тези материали и инструменти или ако тази цел е била явна при разглежданите обстоятелства;

г) всяка мярка, налагаща други санкции, предвидени от правото, включително от международното частно право, на държавата членка, в която е извършено нарушението или заплахата за нарушение.

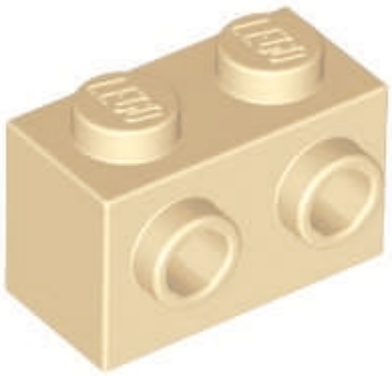
2. Съдът, произнасящ се по промишлените дизайни на Общността предприема, съгласно националното право, съответните мерки, чиято цел е да осигурят съобразяването с мерките, посочени в параграф 1“.

Спорът в главното производство и преюдициалните въпроси

13 Lego притежава промишлен дизайн на Общността № 001950981-0001, регистриран с дата на приоритет 22 ноември 2011 г., чийто предмет е елемент за сглобяване от конструктор. Този елемент за сглобяване представлява формован цилиндър и две напречни оси, перпендикулярни една на друга и на цилиндъра, които са свързани с цилиндъра посредством цилиндрична основа. Този промишлен дизайн на Общността изглежда по следния начин:

14 Lego притежава и промишлен дизайн на Общността № 002137190-0002, регистриран с дата на приоритет 16 ноември 2012 г. (наричан по-нататък заедно с промишления дизайн на Общността, упоменат в предходната точка, „промишлените дизайни на Lego“). Предмет на този промишлен дизайн е елемент за сглобяване от конструктор, който има формата на блокче с два издатъка от горната му страна, две цилиндрични кухини от долната му страна и две изпъкнали кухини отстрани. Този промишлен дизайн на Общността изглежда по следния начин:

15 Конструкторите, от които са част тези два елемента, са модулни системи, в които различните пластмасови елементи за сглобяване могат лесно да бъдат сглобени и разглобени, което позволява свободно създаване и разглобяване на строителни конструкции, формата на които може да бъде различна.

16 Pozitív Energiaforrás възнамерява да внася в Унгария конструктори с марка „Qman“, които също се състоят от пластмасови сглобяеми елементи (наричани по-нататък „процесните конструктори“) и наред с останалото включват едно или няколко от конструкторните блокчета, изображение на които е представено по-долу (наричани по-нататък „съответните елементи“):

17 След оплакване от Lego, Nemzeti Adó- és Vámhivatal Veszprém Megyei Adó- és Vámigazgatósága (Данъчна и митническа дирекция Веспрем към Националната данъчна и митническа администрация, Унгария) разпорежда процесните конструктори да бъдат

иззети, а впоследствие образува срещу управителя на Pozitív Energiaforrás административнонаказателно производство поради подозрения за нарушение на правата върху интелектуална собственост на Lego.

18 На 22 юни 2022 г., на основание членове 10 и 89 от Регламент № 6/2002 Lego подава до Fővárosi Törvényszék (Будапещенски градски съд, Унгария) молба за постановяване на временни мерки, с които посочените конструктори да останат иззети.

19 Тази юрисдикция отхвърля молбата с определение. Тя приема, че промишлените дизайни на Lego попадат в обхвата на закрилата по член 8, параграф 3 от Регламент № 6/2002 и че доколкото формата на елементите за сглобяване, защитени с тези дизайни, е наложена изключително от техническата им функция, те задължително трябва да бъдат възпроизведени в точните им форма и измерения, за да могат да изпълняват свързващата си функция в конструктора, от който са част, поради което свободата на автора при разработването на подобна форма е много ограничена. Като изтъква, че „информираният потребител“, от който трябва да се изходи при преценката какъв обхват има закрилата, е потребителят, който възприема такъв промишлен дизайн с особено остро око и обръща внимание на най-малките подробности, въз основа на сравнение между регистрираните изображения на промишлените дизайни на Lego и фотографските репродукции на съответните елементи, посочената юрисдикция постановява, че последните създават у информирания потребител цялостно впечатление, различно от създаденото с промишлените дизайни на Lego.

20 В това определение досежно промишлен дизайн на Общността № 001950981-0001, споменат в точка 13 от настоящото решение, е прието, че различията между цилиндричните основи, свързващите повърхности, формата на кръстовете и на някои линии създават разлики в цялостното впечатление, създадено у информирания потребител. По отношение на промишлен дизайн на Общността № 002137190-0002, описан в точка 14 от настоящото решение, е прието, че внесените от Pozitív Energiaforrás блокчета, с извитата им задна стена и закръглени форми вместо правите ъгли на блокчетата на Lego, също създават различно цялостно впечатление у информирания потребител.

21 Fővárosi Ítélőtábla (Апелативен съд Будапеща-град, Унгария), до който Lego подава въззивна жалба, изменя определението и постановява процесните конструктори да бъдат иззети по съображение, че промишлените дизайни на Lego не създават у информирания потребител цялостно впечатление, различно от създаденото със съответните елементи.

22 Това решение е потвърдено от Kúria (Върховен съд, Унгария), до който Pozitív Energiaforrás подава жалба. С оглед по-специално на практиката на Съда тази юрисдикция приема — обратно на постановеното от първоинстанционния съд — че няма как да се очаква информираният потребител, от който трябва да се изходи, за да се прецени какъв обхват има предоставената с промишлените дизайни на Lego закрила, да има такова ниво на концентрация, каквото е необходимо за подробното и внимателно наблюдение на конфликтните продукти до най-малкия детайл. Ето защо Kúria постановява, че съответните елементи не създават у информирания потребител цялостно впечатление, различно от създаденото с промишлените дизайни на Lego, тъй като между тях няма съществена разлика от гледна точка на размер или дизайн.

23 След това Lego предявява пред Fővárosi Törvényszék (Будапещенски градски съд), запитващата юрисдикция, иск за установяване на нарушение, извършено от Pozitív Energiaforrás.

24 Според запитващата юрисдикция промишлените дизайни на Lego попадат в обхвата на дерогацията по член 8, параграф 3 от Регламент № 6/2002, защото целта им е да направят възможно мултиплицираното сглобяване или свързване на взаимно заменяеми продукти в модулна система.

25 Според тази юрисдикция член 8, параграф 3 от Регламент № 6/2002 всъщност дава възможност да се предостави защита, като промишлен дизайн на Общността, на особеностите на външния изглед на даден продукт, които са наложени изключително от техническата му функция, както и да се гарантират на притежателя на такъв промишлен дизайн права, равностойни на правата, които обичайно се предоставят с патент. Тази юрисдикция обаче смята, че в резултат от подобно положение е възможно този притежател, като се обоснове с последователни промишлени дизайни на Общността, получени след като е изтекъл патентът, който закриля продукта му, да успее да попречи на конкурентите си да предложат продукт, който има някои от функционалните особености на неговия продукт, или да ограничи евентуални технически разрешения. Тя счита, че такъв е впрочем случаят с дружество Lego, което по делото в главното производство се позовава на закрилата, получена като дерогация за промишлените дизайни, които попадат в обхвата на изтекли патенти и които са разработени в рамките на рутинен процес по техническо проектиране, за да възрази на вноса на процесните конструктори поради наличието в тях на елементи, досежно които Fővárosi Ítélőtábla (Апелативен съд Будапеща-град) и Kúria (Върховен съд) приемат, че те не създават у информирания потребител цялостно впечатление, различно от създаденото с промишлените дизайни на Lego.

26 Запитващата юрисдикция иска да се установи какви способности трябва да има „информираният потребител“ по член 10 от Регламент № 6/2002, когато се касае за преценка на цялостното впечатление, което такива промишлени дизайни са създали у него. По-специално, тя иска да се изясни дали обхватът на това понятие, както то следва по-специално от решение от 20 октомври 2011 г., PepsiCo/Grupo Promer Mon Graphic (C-281/10 P, EU:C:2011:679), а именно че това е потребител, който не е експерт или специалист, способен да наблюдава в детайли минималните разлики, които могат да съществуват между конфликтните промишлени дизайни, е приложимо в контекста на член 8, параграф 3 от Регламент № 6/2002. Според тази юрисдикция няма как да се изключи, че с оглед на характера на дерогация на закрилата, предоставена с член 8, параграф 3 от Регламент № 6/2002, за такъв потребител трябва да се счита, че е потребител, който притежава технически познания и способности за наблюдение и анализ, сходни на изискуемите в областта на патентното право, когато е необходимо да се прецени дали дадена дейност има новаторски характер.

27 В тази насока запитващата юрисдикция е на мнение, че ако понятието „информиран потребител“ за целите на член 8, параграф 3 от Регламент № 6/2002 не бива да се определя по-специално, като се изхожда от способността на такъв потребител, предвид на техническия му опит, да наблюдава в детайли конфликтните промишлени дизайни и да открива минималните разлики, които могат да съществуват между тях, в резултат на това е възможно подобни разлики да се считат за невъзможни за откриване в рамките на цялостното възприемане на тези промишлени дизайни, така че промишлените дизайни на Общността, които ги закрилят, на практика биха станали незаобиколими.

28 Запитващата юрисдикция има съмнения и относно обхвата на понятието „цялостно впечатление“, създадено у информирания потребител с промишления дизайн, особеностите на който са наложени изключително от техническата му функция и нямат никакви естетически аспекти. В тази насока тя счита, че визуалният ефект, който има такъв промишлен дизайн, е от второстепенно значение в сравнение с функционалните му особености. Тя посочва, че всъщност сходствата и разликите между такива промишлени дизайни могат да бъдат открити не чрез наблюдение и използване на понятия, основани на визуалното впечатление, а чрез технически анализ и разсъждения. Ето защо според нея е възможно обхватът на понятието „цялостно впечатление“ да се разшири, за да се включат в него не само визуалното възприятие на външния изглед на промишления дизайн, но и техническото мнение на съответния специалист.

29 По-нататък, преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на член 89, параграф 1 от Регламент № 6/2002 и в частност до обхвата на понятието „особени причини“, което дава възможност на даден съд, произнасящ се по промишлените дизайни на Общността, евентуално да не постанови някоя от мерките, визирани в цитираната разпоредба.

30 Ето защо в контекста на делото, поставено за разглеждане пред нея, запитващата юрисдикция иска да се установи дали — в случай че направи констатация, че Pozitív Energiaforrás е нарушило промишлените дизайни на Lego — би могла, предвид, от една страна, по-специално на факта, че нарушението е частично, защото негов предмет са не целите процесни конструктори, а само съответните елементи, които са налице в тези конструктори само в минимални количества, и от друга страна, на целта да не се допусне създаването на излишни пречки пред законната търговия, да уважи само частично искането на притежателя на промишления дизайн, или дори да го отхвърли.

31 При тези условия Fővárosi Törvényszék (Градски съд Будапеща) решава да спре производството и да постави на Съда следните преюдициални въпроси:

„1) В случай като този по главното производство, в който притежателят [ищецът] се позовава на промишлен дизайн [на Общността], ползващ се със закрила на основание член 8, параграф 3 от [Регламент № 6/2002], по отношение на едно или няколко конструкторни блокчета от конструктор на ответника, изпълняващи същата функция по сглобяване като блокчетата от промишления дизайн на ищеца, в съответствие ли е с правото на Съюза съдебна практика, съгласно която при определянето на обхвата на закрила, по смисъла на член 10 от [Регламент № 6/2002], на промишления дизайн на ищеца съдилищата:

– използват за отправна точка информирания потребител, който притежава технически познания за функцията на промишления дизайн и на продукта, каквито могат да се очакват от експерт в сектора,

– считат за информиран потребител този, който сравнява промишления дизайн на ищеца и продукта на ответника чрез подробен, технически и методически анализ, и

– приемат, че този информиран потребител изгражда цялостното си впечатление за промишления дизайн и продукта преди всичко като техническо становище?

2) В случай че по дело с посочените характеристики следва да се приеме, че обхватът на закрилата, предоставяна от промишления дизайн на ищеца, се разпростира върху една или няколко части от конструктора на ответника, които обаче представляват малък на брой конструкторни блокчета спрямо общия им брой, съвместимо ли е с правото на Съюза да се признае право на преценка на съда да отхвърли искането за забрана за продължаването на вноса на конструктора в съответната страна, отчитайки частичния характер на нарушението, ниската степен на тежест и на съотношение на нарушението спрямо стоката в нейната цялост, както и интересите, свързани с търговията без ограничения с даден конструктор, срещу преобладаващата част от който не са направени възражения, които причини се считат за „основателни причини“ за целите на член 89, параграф 1 от Регламента?“.

По преюдициалните въпроси

По допустимостта

32 Според Lego двата преюдициални въпроса могат да бъдат обявени за недопустими, тъй като тълкуването на Регламент № 6/2002, предложено в преюдициалното запитване, почива на незачитане не само на релевантните разпоредби на този регламент и на принципите в основата му, но и на постоянната практика на Съда.

33 В тази насока е важно да се припомни, че в рамките на производството, въведено с член 267 ДФЕС, само националният съд, който е сезиран със спора в главното производство и трябва да поеме отговорността за последващия правораздавателен акт, може да прецени, предвид особеностите на всяко дело, както необходимостта от преюдициално заключение, за да се произнесе, така и релевантността на въпросите, които поставя на Съда. Следователно, тъй като поставените въпроси се отнасят до тълкуването на правото на Съюза, Съдът по принцип е длъжен да се произнесе. Ето защо въпросите, които се отнасят до правото на Съюза, се ползват с презумпция за релевантност. Съдът може да откаже да се произнесе по отправено от национална юрисдикция запитване само ако е съвсем очевидно, че исканото тълкуване на правото на Съюза няма никаква връзка с действителността или с предмета на спора в главното производство, когато проблемът е от хипотетично естество или още когато Съдът не разполага с необходимите данни от фактическа и правна страна, за да бъде полезен с отговора на поставените му въпроси (решение от 29 юли 2024 г., LivaNova, C-713/22, EU:C:2024:642, т. 53 и цитираната съдебна практика).

34 В настоящия случай запитващата юрисдикция, пред която е предявен иск за установяване на нарушение, е необходимо — за да се произнесе по основателността на този иск — да определи обхвата на закрилата, която е предоставена на притежателя на промишлените дизайни, упоменати в член 8, параграф 3 от Регламент № 6/2002, и евентуално свободата ѝ на действие във връзка с предвидените от този регламент санкции, ако се констатира нарушение. За целта тази юрисдикция има съмнения за тълкуването на член 8, параграф 3, на член 10 и на член 89, параграф 1 от споменатия регламент.

35 Ето защо не е видно, че разпоредбите на правото на Съюза, чието тълкуване иска тази юрисдикция, нямат никаква връзка с предмета на спора в главното производство или че проблемите, поставени с тези въпроси, не са релевантни за произнасянето по този спор.

36 При това положение възражението, с което се твърди незачитане от запитващата юрисдикция на обхвата на правото на Съюза, не се отнася до допустимостта на преюдициалното запитване, а е неразривно свързано с отговора, който следва да се даде на отправените въпроси, и следователно няма как да доведе до недопустимост на тези въпроси (вж. по аналогия решения от 28 юни 1984 г., Moser, 180/83, EU:C:1984:233, т. 10, и от 15 юли 2021 г., Latvijas dzelzceļš (Железопътни обслужващи съоръжения), C-60/20, EU:C:2021:610, т. 27).

37 Поради това въпросите са допустими.

По същество

По първия въпрос

38 С първия си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 10 от Регламент № 6/2002 трябва да се тълкува в смисъл, че обхватът на закрилата, предоставена от промишлен дизайн на Общността съгласно член 8, параграф 3 от този регламент, трябва да се прецени въз основа на възприемането от информиран потребител, който — доколкото разполага с познания, аналогични на познанията, които могат да се очакват от експерт в сектора — изследва съответния промишлен дизайн до най-малкия детайл и цялостното впечатление на който се основава главно на технически съображения.

39 Най-напред следва да се припомни, че съгласно член 3, буква а) от Регламент № 6/2002 промишлен дизайн е „видимият външен вид на целия продукт или на част от него, определен по-специално от особеностите на линиите, контурите, цветовете, формата, строежа и/или материалите на самия продукт и/или орнаментите му“. Ето защо в рамките на системата, установена с този регламент, външният вид представлява определящият елемент на промишления дизайн (решения от 21 септември 2017 г., Easy Sanitary Solutions и EUIPO/Group Nivelles, C-361/15 P и C-405/15 P, EU:C:2017:720, т. 62, и от 2 март 2023 г., Papierfabriek Doetinchem, C-684/21, EU:C:2023:141, т. 19).

40 Съгласно член 10 от цитирания регламент изключителното право, което е визирано в член 19 от същия регламент и е предоставено от промишлен дизайн на Общността, обхваща всеки промишлен дизайн, който не създава у „информирания потребител“ „цялостно визуално впечатление“, различно от този промишлен дизайн на Общността. За да се определи обхватът на тази закрила, се отчита „степента на свобода на автора на промишления дизайн при разработване на дизайна“.

41 Член 8, параграф 1 от Регламент № 1/2002 изключва от въпросната закрила особеностите на външния изглед на един продукт, които са наложени изключително от техническата му функция, а в параграф 2 — особеностите на външния изглед на един продукт, които трябва непременно да се възпроизвеждат в точната форма и размери, за да може продуктът, в който е включен или към който се прилага промишленият дизайн, да бъде механически свързан към друг продукт или поставен във, около или в допир до друг продукт, така че и двата продукта да изпълняват функциите си.

42 Съгласно член 8, параграф 3 от Регламент № 6/2002 обаче в отклонение от член 8, параграф 2 от този регламент промишленият дизайн, чиято цел е да направи възможно мултиплицирано сглобяване или свързване на взаимно заменяеми продукти в модулна система, е защитен, при условие че отговаря на изискванията за новост и оригиналност, залегнали в членове 5 и 6 от цитирания регламент.

43 Запитващата юрисдикция иска да се установи дали при преценката какъв е обхватът на закрилата, предвидена за промишлени дизайни на Общността по член 8, параграф 3 от Регламент № 6/2002, е приложимо тълкуването, както то следва от практиката на Съда, на понятието „информиран потребител“, което се съдържа в член 10 от споменатия регламент и не е дефинирано от този регламент, или дали нивото на внимание, което се очаква от информирания потребител, трябва при този вид промишлени дизайни да е сходно с нивото на внимание, което може да се очаква от експерт в сектора.

44 Според тази юрисдикция в случая с промишлените дизайни, визирани в член 8, параграф 3 от цитирания регламент, степента на свобода на автора е много ниска. Ето защо тя смята, че е оправдано да се изходи от „информирания потребител“, който е в състояние да изследва до най-малкия детайл промишлените дизайни, които могат да бъдат защитени. Освен това в тази хипотеза според посочената юрисдикция понятието „цялостно впечатление“ трябва да включва не само визуалното възприятие от този потребител на външния изглед на въпросните промишлени дизайни, но и техническото му становище като експерт в дадения сектор за функционалните им особености.

45 В тази насока следва да се припомни, че от самия текст на член 10 от Регламент № 6/2002 е видно, че обхватът на закрилата, предоставяна от промишления дизайн на Общността, се разпростира върху всеки промишлен дизайн, който не създава у „информирания потребител“ „различно цялостно впечатление“, като за да се определи обхватът на закрилата, трябва да се отчете „степента на свобода на автора“.

46 Тази закрила не изключва от приложното си поле промишлените дизайни по член 8, параграф 3 от този регламент — разпоредба, посветена специално на модулните системи, част от които са конструкторите. Ето защо член 10 от споменатия регламент се прилага в хипотеза като процесната в делото по главното производство, в която притежателят на промишлени дизайни на Общността, упоменати в член 8, параграф 3, предявява иск за установяване на нарушение срещу трето лице, за да се забрани на това лице да използва промишлени дизайни, които според този притежател не създават различно цялостно впечатление у информирания потребител.

47 Що се отнася, първо, до „цялостното впечатление“ по член 10 от Регламент № 6/2002, също както по член 6 от този регламент, към който изрично препраща член 8, параграф 3 от него, налага се изводът, че това впечатление се състои във визуалното възприятие от информирания потребител на външния изглед на процесния продукт, който му придават по-специално особеностите, изброени в член 3, буква а) от този регламент.

48 Що се отнася, второ, до понятието „информиран потребител“, което също фигурира в членове 6 и 10 от Регламент № 6/2002 и, както отбелязва генералният адвокат в точка 21 от заключението си, трябва да се тълкува по един и същи начин за двете разпоредби, съгласно постоянната съдебна практика обхватът на това понятие се ситуира между приложимото в правото на марките понятие за среден потребител, от когото не се изискват никакви специални познания и който по принцип не извършва пряко сравнение между

конфликтните марки, и това за вещо лице, експерт със задълбочени технически умения. Следователно понятието „информиран потребител“ обозначава потребител, който не е средно внимателен, а е особено бдителен, било поради личния си опит, било поради по-широките си познания в съответния сектор. В този смисъл определението „информиран“ означава, че без да бъде дизайнер или технически експерт, потребителят познава различни съществуващи в съответния сектор промишлени дизайни, има определено равнище на познание относно елементите, които обикновено са включени в тези промишлени дизайни, и поради своя интерес към съответните продукти проявява сравнително висока степен на внимание, когато ги използва (вж. в този смисъл решения от решения от 20 октомври 2011 г., PepsiCo/Grupo Promer Mon Graphic, C-281/10 P, EU:C:2011:679, т. 53 и 59, и от 21 септември 2017 г., Easy Sanitary Solutions и EUIPO/Group Nivelles, C-361/15 P и C-405/15 P, EU:C:2017:720, т. 124 и 125).

49 В текста или контекста на Регламент № 6/2002 няма нищо, което да сочи, че понятието „информиран потребител“ трябва да се тълкува по различен начин, когато закрилата, предоставена от промишлен дизайн на Общността, попада в обхвата на член 8, параграф 3 от този регламент.

50 Наистина, нивото на внимание на такъв потребител, което във всеки случай е сравнително високо, може да варира според съответния сектор (вж. по аналогия, досежно правото на марки, решение от 14 ноември 2024 г., Compass Banca, C-646/22, EU:C:2024:957, т. 55), включително когато се касае за промишлени дизайни, които попадат в обхвата на член 8, параграф 3 от споменатия регламент. Ето защо не може да се изключи, че в последния случай е необходимо да се изходи от ниво на внимание или от наблюдателност, целесъобразни за съответния сектор. Дори в този случай обаче не е необходимо нито да се изходи от възприятието на потребител, който е експерт в разглеждания сектор и има задълбочена техническа експертиза, като специалист в този сектор,, нито да се приеме, че цялостното впечатление, създадено у този потребител, трябва да произтича основно от техническо становище.

51 Трето, съгласно член 10, параграф 2 от Регламент № 6/2002 трябва да бъде отчетена „степента на свобода на автора на промишления дизайн при разработване на дизайна“, за да се определи — въз основа на залегналите в член 10, параграф 1 понятия „информиран потребител“ и „цялостно визуално впечатление“ — обхватът на закрилата, предоставена от промишлен дизайн на Общността.

52 Както подчертава генералният адвокат в точки 36 и 37 от заключението си, колкото по-ограничена е свободата на автора при разработването на даден промишлен дизайн, толкова повече несъществените разлики между конфликтните промишлени дизайни могат да създадат различно цялостно впечатление у информирания потребител. Обратно, колкото по-голяма е свободата на автора при разработването на промишления дизайн, толкова по-малко несъществените разлики между конфликтните промишлени дизайни могат да създадат различно общо впечатление у информирания потребител. Следователно когато свободата на автора е ограничена от голям брой особености на външния изглед на продукта или на частта от процесния продукт, които са наложени изключително от техническата функция на този продукт или от тази част на продукта, наличието на несъществени разлики между конфликтните промишлени дизайни може да е достатъчно, за да създаде различно цялостно впечатление у информирания потребител.

53 По подобие на понятията „цялостно впечатление“ и „информиран потребител“, припомнени в точки 47 и 48 от настоящото решение, понятието „степен на свобода на автора на промишления дизайн при разработване на дизайна“, както е разтълкувано в точка 52 от това решение, е приложимо в случай на иск за установяване на нарушение, предявен от притежателя на промишлени дизайни на Общността, които попадат в обхвата на член 8, параграф 3 от Регламент № 6/2002.

54 За полезния ефект на член 8, параграф 3 от Регламент № 6/2002 обаче особеностите на външния изглед, които правят възможна взаимосвързаността и са защитени с член 8, параграф 3, трябва — за разлика от особеностите на външния изглед, визирани в член 8, параграф 2 от този регламент — да бъдат отчетени, когато се преценява „цялостното визуално впечатление“ по смисъла на член 10 от споменатия регламент. Следователно наличието в съответния промишлен дизайн на Общността на елементи на взаимосвързаност, защитени с член 8, параграф 3 от същия регламент, може да бъде пречка да се констатира различно цялостно впечатление по смисъла на член 10, така че когато няма достатъчно съществени разлики в цялостния външен изглед на конфликтните промишлени дизайни съществуването на точки на свързване, които имат същата форма и същите размери, за целите на сглобяването или свързването на взаимно заменяеми продукти в модулна система, може да изключи такава констатация.

55 Това тълкуване на обхвата на закрилата в случай на промишлен дизайн на Общността, който попада в обхвата на член 8, параграф 3 от Регламент № 6/2002, се подкрепя от целта на този регламент, която по-конкретно е — видно от съображение 7 от него — да се насърчат иновацията и развитието на нови продукти.

56 В тази насока, от една страна, от съображение 11 от споменатия регламент следва, че след като е посочил, че механичните съединения на модулни продукти могат да представляват важен елемент от новаторските особености на модулните продукти и да дадат ценен принос за тяхната търговия, законодателят на Съюза е решил, при условие че са спазени изискванията за новост и оригиналност, те да се ползват от закрилата, предоставена на промишлените дизайни с Регламент № 6/2002.

57 От друга страна, това желание на законодателя на Съюза, изразено в съображение 11 и в член 8, параграф 3 от този регламент — да предостави засилена защита на икономическия оператор, който е създал нов външен изглед на елементи за свързване или за сглобяване в модулна система — не е ограничило също толкова важното желание на този законодател, изразено в първото изречение от съображение 10 от споменатия регламент и в член 8, параграф 1 от него — да се даде възможност на всеки друг икономически оператор също да бъде иновативен, като на свой ред създаде нов външен изглед на такива елементи за свързване или за сглобяване, точките на свързване на които нямат същите форми и измерения и притежават някои особености, които създават различно цялостно впечатление у информирания потребител.

58 С оглед на изложеното дотук на първия въпрос следва да се отговори, че член 10 от Регламент № 6/2002 трябва да се тълкува в смисъл, че обхватът на закрилата на промишлен дизайн по член 8, параграф 3 от този регламент трябва да се прецени с оглед на цялостното визуално впечатление, което този промишлен дизайн е създал у информирания потребител, който, без да бъде изобретател или технически експерт, познава различни съществуващи в съответния сектор промишлени дизайни, има определено равнище на познания относно елементите, които обикновено са включени в тези промишлени дизайни, и поради своя

интерес към съответните продукти проявява сравнително висока степен на внимание, когато ги използва като елементи от модулната система, от която те са част, а не у потребителя, който, доколкото разполага с технически познания, аналогични на познанията, които могат да се очакват от експерт в сектора — изследва съответния промишлен дизайн до най-малкия детайл и цялостното впечатление на който се основава главно на технически съображения.

По втория въпрос

59 С втория си въпрос запитващата юрисдикция по същество иска да се установи дали член 89, параграф 1 от Регламент № 6/2002 трябва да се тълкува в смисъл, че обстоятелството, че предмет на дадено нарушение са само някои части от модулна система, броят на които е малък спрямо общия брой компоненти на тази система, попада в обхвата на понятието „особени причини“ по смисъла на тази разпоредба, които дават възможност на съда, произнасящ се по промишлените дизайни на Общността, да не постанови една или няколко от мерките, визирани в споменатата разпоредба.

60 Член 89 от Регламент № 6/2002, който се отнася до санкциите, които трябва да бъдат наложени при нарушение или заплаха за нарушение, изброява в параграф 1 видовете мерки, които съдът, произнасящ се по промишлените дизайни на Общността, е длъжен да разпореди в подобна хипотеза. В посочената разпоредба обаче се уточнява, че този съд разпорежда тези мерки „освен ако има особени причини да действа по друг начин“.

61 Понятието „особени причини“ по смисъла на член 89, параграф 1 от Регламент № 6/2002, трябва да получи еднообразно и стеснително тълкуване в правния ред на Съюза.

62 От една страна, всъщност ако това понятие трябва да се тълкува по различен начин в отделните държави членки, едни и същи обстоятелства биха могли да доведат до забрани за продължаване на нарушението или за заплахата от нарушение, а в други — не, в резултат от което закрилата, гарантирана на промишлените дизайни, не би била еднообразна на цялата територия на Съюза (вж. по аналогия решение от 14 декември 2006 г., Nokia, C-316/05, EU:C:2006:789, т. 27).

63 От друга страна, императивната формулировка на член 89, параграф 1 от Регламент № 6/2002 дава основание да се твърди, че понятието „особени причини“ съдържа изключение от задължението за съда да разпореди мерките, предвидени в тази разпоредба. Ето защо това понятие трябва да се тълкува стеснително (вж. по аналогия решение от 14 декември 2006 г., Nokia, C-316/05, EU:C:2006:789, т. 29 и 30).

64 Също така Съдът е постановил, че понятието „особени причини“ по смисъла на член 89, параграф 1 от Регламент № 6/2002 се отнася до конкретните за даден случай фактически обстоятелства (решение от 13 февруари 2014 г., H. Gautzsch Großhandel, C-479/12, EU:C:2014:75, т. 48).

65 Оттук следва, че въпросното понятие се отнася само до извънредни случаи, в които — с оглед на особените характеристики на поведението, за което се упреква третото лице, и по-специално на факта, че за това лице е невъзможно да продължи действията по нарушение или заплаха от нарушение, за които то е упрекнато — съдът, разглеждащ

промишлените дизайни на Общността, не е длъжен да постанови мярка, която забранява на това трето лице да продължи с тези действия (вж. по аналогия решение от 22 юни 2016 г., Nikolajeva, C-280/15, EU:C:2016:467, т. 33).

66 Всъщност обстоятелството, че предмет на дадено нарушение са само някои части от модулна система, както в случая съответните елементи от процесния конструктор, броят на които е малък спрямо общия брой компоненти на тази система, само по себе си не представлява такъв извънреден случай, който да позволява на националния съд да не постанови една или няколко от мерките, предвидени в член 89, параграф 1 от Регламент № 6/2002.

67 С оглед на тези съображения на втория въпрос следва да се отговори, че член 89, параграф 1 от Регламент № 6/2002 трябва да се тълкува в смисъл, че обстоятелството, че предмет на дадено нарушение са само някои части от модулна система, броят на които е малък спрямо общия брой компоненти на тази система, не попада в обхвата на понятието „особени причини“ по смисъла на тази разпоредба, които дават възможност на съда, произнасящ се по промишлените дизайни на Общността, да не постанови една или няколко от мерките, визирани в споменатата разпоредба.

По съдебните разноски

68 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

1) **Член 10 от Регламент (ЕО) № 6/2002 на Съвета от 12 декември 2001 година относно промишления дизайн на Общността**

трябва да се тълкува в смисъл, че

обхватът на закрилата на промишлен дизайн по член 8, параграф 3 от този регламент трябва да се прецени с оглед на цялостното визуално впечатление, което този промишлен дизайн е създал у информирания потребител, който, без да бъде изобретател или технически експерт, познава различни съществуващи в съответния сектор промишлени дизайни, има определено равнище на познания относно елементите, които обикновено са включени в тези промишлени дизайни, и поради своя интерес към съответните продукти проявява сравнително висока степен на внимание, когато ги използва като елементи от модулната система, от която те са част, а не у потребителя, който, доколкото разполага с технически познания, аналогични на познанията, които могат да се очакват от експерт в сектора — изследва съответния промишлен дизайн до най-малкия детайл и цялостното впечатление на който се основава главно на технически съображения.

2) **Член 89, параграф 1 от Регламент № 6/2002**

трябва да се тълкува в смисъл, че

обстоятелството, че предмет на дадено нарушение са само някои части от модулна система, броят на които е малък спрямо общия брой компоненти на тази система, не попада в обхвата на понятието „особени причини“ по смисъла на тази разпоредба, които дават възможност на съда, произнасящ се по промишлените дизайни на Общността, да не постанови една или няколко от мерките, визирани в споменатата разпоредба.

Подписи